

Sygn. akt VI Ka 72/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Małgorzata Kowalczyk-Przedpełska
Sędziowie:	SO Irena Linkiewicz SO Elżbieta Kosecka - Sobczak (spr.)
Protokolant	st.sekr.sądowy Joanna Prabucka - Ochniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Mirosławy Mazurek
po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2013r.,
sprawy K. C. (1)
oskarżonego z art. 278 § 1 kk
na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego
od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu
z dnia 20 listopada 2012 r., sygn. akt VIII K 35/12
uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Elblągu
do ponownego rozpoznania.

Sygn. VI Ka **72/13**

UZASADNIENIE

K. C. (1) został oskarżony o to, że :

I. w dniu 22 czerwca 2011 roku na trasie przebudowy drogi krajowej (...) na odcinku R. koło E. - M. zabrał w celu przywłaszczenia z koparki, którą użytkował, olej napędowy w ilości 80 litrów o łącznej wartości 336 zł, przy czym działał na szkodę f. s.w P. i K. z siedzibą w Ł.; tj. o czyn z art. 278 § 1 kk

II. w dniu 14 lipca 2011 roku na trasie przebudowy drogi krajowej (...) na odcinku R. koło E. - M. zabrał w celu przywłaszczenia z koparki, którą użytkował, olej napędowy w ilości 80

litrów o łącznej wartości 336 zł, przy czym działał na szkodę f. w.(1) P. i K. z siedzibą w Ł.; tj. o czyn z art. 278 § 1 kk

III. w dniu 05 sierpnia 2011 roku na trasie przebudowy drogi krajowej (...)

na odcinku R. koło E. - M. zabrał w celu

przywłaszczenia z koparki, którą użytkował, olej napędowy w ilości 80 litrów o łącznej wartości 336 zł, przy czym działał na szkodę f. w. (2) P. i K. z siedzibą w Ł.; tj. o czyn z art. 278 § 1 kk

IV. w dniu 26 sierpnia 2011 roku na trasie przebudowy drogi krajowej (...) na odcinku R. koło E. - M. zabrał w celu przywłaszczenia z koparki, którą użytkował, olej napędowy w ilości 80 litrów o łącznej wartości 336 zł, przy czym działał na szkodę firm (...) z siedzibą w P. i K. z siedzibą w Ł.; tj. o czyn z art. 278 § 1 kk

V. w dniu 09 września 2011 roku na trasie przebudowy drogi krajowej (...) na odcinku R. koło E. - M. zabrał w celu przywłaszczenia z koparki, którą użytkował, olej napędowy w ilości 80 litrów o łącznej wartości 336 zł, przy czym działał na szkodę firm (...) z siedzibą w P. i K. z siedzibą w Ł.; tj. o czyn z art. 278 § 1 kk.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 20 listopada 2012r. sygn. VIII K 35/12 oskarżonego K. C. (1) uznano za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu oskarżeniem, przy ustaleniu, że czyny te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw kwalifikowanych z art. 278 § 1 kk i za czyny te przy zastosowaniu art. 58 § 3 kk na mocy art. 278 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk w zw. z art. 91 § 1 kk skazano go na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych określając wysokość stawki dziennej na kwotę 40 złotych, przy czym na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt. 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary grzywny warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 1 rok,. Ponadto na podstawie art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 627 kpk w zw. z art. 3 ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądzone od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w wysokości 200 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca oskarżonego. Autor apelacji zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego, na podstawie art.438 pkt.3i4 kpk zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, będący wynikiem przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, poprzez niesłuszne uznanie za udowodniony fakt dokonania przez K. C. (1) kradzieży oraz wadliwe wnioskowanie co do zaistnienia tych faktów, w sytuacji gdy zebrany materiał dowodowy nie daje żadnych podstaw do takiego ustalenia, a w szczególności na bezpodstawnym uznaniu przez Sąd oskarżonego K. C. (1) za winnego czynu opisanego w pkt V aktu oskarżenia, w sytuacji gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, iż w dniu wskazanym w przedmiotowym zarzucie przebywał w domu na zwolnieniu lekarskim,

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 7 k.p.k., poprzez dokonanie nieprawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego z punktu widzenia zasad logiki, wskazań wiedzy czy doświadczenia życiowego poprzez oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na pierwotnym przyznaniu się oskarżonego z pominięciem pozostałego materiału dowodowego,

3. naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego w sytuacji, gdy brak było jakichkolwiek bezpośrednich czy pośrednich dowodów sprawstwa oskarżonego,

ponadto z ostrożności procesowej skarżący zarzucił:

4. naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest art. 366 § 1 k.p.k. w związku z art. 7 k.p.k. poprzez zaniechanie przez Sąd wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, związanych min. z wartością będącego przedmiotem kradzieży paliwa i dowolnego, niczym nie popartego przyjęcia, iż jego wartość każdorazowo wyniosła 336 zł, pomimo, iż na okoliczność tę nie wskazują żadne z przeprowadzonych dowodów i nie została zweryfikowana w żaden inny sposób, co miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w kwestii ustalenia czy odnośnie do konkretnych czynów mamy do czynienia z przestępstwem, czy też z wykroczeniem.

W uzasadnieniu środka zaskarżenia obrońca oskarżonego rozwinął zarzuty w części wstępnej apelacji, a nadto podkreślił, że zatrzymania oskarżonego dokonano na podstawie dokumentacji detektywistycznej, która nigdy nie została w sprawie ujawniona, mimo że wprost o niej zeznawał świadek K..

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Elblągu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez obrońcę oskarżonego skutkować musiała uchyleniem zaskarżonego wyroku w całości z jednoczesnym przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Mimo, iż sąd I instancji starał się zgromadzić materiał dowodowy powalający na ustalenie stanu faktycznego w sprawie to jednak nie uczynił tego w sposób wystarczający, tak by był on kompletny w rozumieniu art.410 kpk, a tym samym by jego ocena pozostawała pod ochroną art. 7 kpk.

Mimo bowiem tego, że nie można zgodzić się ze skarżącym, że sąd orzekający nieprawidłowo ocenił sytuację związaną ze złożeniem przez oskarżonego, bezpośrednio po jego zatrzymaniu, relacji, w których K. C. (1) przyznawał się do kradzieży paliwa i późniejszym odwołaniem przez oskarżonego tego przyznania dopiero na etapie składania wyjaśnień przed sądem, to należy zgodzić się z autorem apelacji, że poważnym błędem organów wymiaru sprawiedliwości było to, że nie ujawniono dokumentacji detektywistycznej, na podstawie której doszło do zatrzymania oskarżonego, w sytuacji gdy podstawowym dowodem obciążającym w sprawie były tylko pierwsze relacje K. C. (1), które później ten oskarżony odwołał. Należy przypomnieć, że materiał dowodowy w sprawie zawierał notatkę urzędową z dnia 16.12.2011r., w której policjanci A. J. i B. K. stwierdzili, że dokonano ustaleń, iż sprawcą kradzieży paliwa z maszyn budowlanych jest K. C. (1). W toku składania zeznań policjanci ci podali, że podjęli decyzję o zatrzymaniu oskarżonego pod zarzutem kradzieży, po uzyskaniu informacji od pana B. z firmy ochroniarskiej, oraz na podstawie materiału zdjęciowego. Sam oskarżony również wyjaśniał, że podczas przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym policjanci okazywali mu zdjęcia, które miały zawierać sytuacje świadczące o związku oskarżonego z zarzucanymi mu czynami. Jednak materiały z postępowania przygotowawczego nie zawierały ani wspomnianych zdjęć ani protokołu przesłuchania „pana B. z firmy ochroniarskiej”, na którego informacje powoływali się funkcjonariusze policji. Dopiero w postępowaniu sądowym, podjęto starania by uzyskać wspomnianą przez policjantów dokumentację zdjęciową, ale porzeczano na informacji od pokrzywdzonej firmy, że nie dysponuje ona żadnymi dokumentami firmy detektywistycznej potwierdzającymi dokonywanie kradzieży przez oskarżonego (k.122) i informacji od wskazanej przez pokrzywdzonego- na podstawie informacji z Internetu- polskiej filii firmy detektywistycznej, że nie znając sprawy nie może ustosunkować się do żądania sądu o nadesłanie dokumentacji, przy zaznaczeniu, że polska filia powstała w marcu 2012r., zaś w piśmie sądu wskazuje się daty z 2011r. (k.135). Na tle treści takich pism zaprzeczono prób uzyskania wiążących informacji co do miejsca przechowywania wspomnianej przez policjantów dokumentacji zdjęciowej, nie podjęto też żadnych działań by ustalić dane i przesłuchać wspomnianego przez A. J. „pana B.”, który to miał przekazać policji takie informacje, które były podstawą wysunięcia podejrzenia o kradzież wobec osoby oskarżonego. Tymczasem dowody w postaci dokumentacji fotograficznej czy zeznań „pana B.” z pewnością stanowiły podstawowe dowody, które powinny znaleźć się w aktach sprawy, po to by prawidłowo ocenić cały dostępny materiał dowodowy w zakresie wykazania winy oskarżonego w popełnieniu zarzucanych mu czynów. Porzeczanie zaś organu postępowania przygotowawczego, w zakresie zebrania materiału dowodowego stanowiącego podstawę aktu oskarżenia, praktycznie na uzyskaniu wyjaśnień oskarżonego przyznającego się do winy, w sytuacji, gdy prowadzący postępowanie policjanci mieli wiedzę dot. istnienia innych istotnych dowodów wskazujących na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony zarzucanych mu czynów się dopuścił, z pewnością stanowiło naruszenie art. 4 kpk. Co prawda sąd I instancji podjął pewne działania by dowody te zdobyć, ale były one niewystarczające, by faktycznie doprowadzić do uzyskania tych dowodów bądź kategorycznego ustalenia, że dowodów tych nie da się już uzyskać. W tej sytuacji należy zgodzić się ze skarżącym, że brak tych dowodów, które miały potwierdzać podejrzenie, że K. C. brał udział w kradzieży paliwa doprowadził do tego, że doszło też do naruszenia art. 7 kpk. Bowiem przekonanie sądu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów (ich części) i niewiarygodności innych

(w pozostałej części) pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 kpk, tylko wówczas gdy jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 kpk) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy, i stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego. Zaniechanie zaś na pewnym etapie rozpoznania sprawy przez sąd dalszych działań mających doprowadzić do uzyskania dokumentacji zdjęciowej i całkowite pominięcie wątku dot. „pana B.”, którego przesłuchanie miałoby kluczowe znaczenie dla wykazania czy oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów, spowodowało, że nie można uznać by w sprawie został zgromadzony taki materiał dowodowy, który pozwalałby na wydanie końcowego orzeczenia w sprawie, które nie naruszałoby przytoczonych w apelacji obrońcy przepisów prawa procesowego.

Tak więc stwierdzone powyżej uchybienia musiały skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Należy zaznaczyć, że pozostałe zastrzeżenia wyrażone przez skarżącego, choć przybierające postać zarzutów obrazy przepisów postępowania – art. 5§2 kpk, które mogły mieć wpływ na treść tego orzeczenia i błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia sprowadzają się głównie do kwestionowania poczynionej przez Sąd I instancji oceny zebranego dotychczas materiału dowodowego, a także możliwości zakwalifikowania czynów ewentualnie przypisanych oskarżonemu jako wykroczeń zamiast przestępstw z art. 278§1kk wskazanych w kwalifikacjach zarzutów zawartego w a/o. Stwierdzenie już jednak obrazy art. 7 kpk i niedostatków zgromadzonego dotychczas w sprawie materiału dowodowego skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku. Z tegoż powodu zgodnie z treścią art. 436 kpk sąd odwoławczy ograniczył rozpoznanie środka odwoławczego wniesionego przez skarżącego do przedstawionych uchybień natury procesowej albowiem rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych zarzutów zawartych w apelacji byłoby przedwczesne (dot. błędu w ustaleniach faktycznych czy możliwości przyjęcia innej kwalifikacji niż proponowana w a/o).

Z powyższych względów należało na podstawie art. 437 § 1i2 kpk orzec jak na wstępie.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien przeprowadzić postępowanie dowodowe ponownie, a przede wszystkim powinien zwrócić uwagę na to, że należy:

- przesłuchać oskarżonego,

- przesłuchać przedstawiciela pokrzywdzonego J. Z. i uzyskać od niego m.in. informacje dot. tego, na jakiej podstawie, w protokole przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie, podał on, że: K. C. (1) dopuścił się kradzieży paliwa w ilości nie mniej niż 400 l i że w czasie czynów zarzucanych oskarżonemu w okresie czerwieca-września 2011r. to zawsze cena za 1 litr oleju napędowego wynosiła 4,20zł; ewentualnie na tą ostatnią okoliczność uzyskać też dane dot. ceny 1 l oleju napędowego od pokrzywdzonej firmy, lub od firmy dostarczającej olej napędowy dla pokrzywdzonego,

- przesłuchać funkcjonariuszy policji A. J. i B. K. odnośnie tego jakie dokładnie informacje dot. związków oskarżonego z kradzieżą paliwa przekazał im „pan B.”, w jakich okolicznościach to uczynił, kto udostępnił policji dokumentację fotograficzną dot. kradzieży paliwa, z jakiego powodu dokumentacja ta nie została włączona do materiału dowodowego sprawy, z ilu fotografii składała się ta dokumentacja, jakie sytuacje przedstawiały te fotografie/ w sytuacji gdyby udało się uzyskać te fotografie, to okazać je świadkom i rozpytać ich na okoliczność czy wiedzieli te zdjęcia i czy te właśnie zdjęcia okazywali oskarżonemu w czasie przesłuchania go w postępowaniu przygotowawczym/

- ustalić dane „pana B.” (o którym zeznawał A. J. na k.73) i przesłuchać go w charakterze świadka, w zakresie dot. jego wiedzy co do kradzieży paliwa przez oskarżonego, a także ewentualnej dokumentacji fotograficznej dot. tej kradzieży (czy była wykonana, co utrwalono na zdjęciach, gdzie ta dokumentacja obecnie się znajduje),

- ustalić w sposób wiążący w firmie detektywistycznej podanej przez pokrzywdzonego (tak w jej centrali, jak i w filii polskiej) czy w firmie tej był w okresie czynów wskazanych w a/o zatrudniony „pan B.”, czy wykonywał on zlecenie dla pokrzywdzonego w zakresie ewentualnego ujawnienia w 2011r. kradzieży paliwa i czy wykonano dokumentację

fotograficzną zw. z kradzieżą paliwa, czy uzyskano inne dokumenty dot. kradzieży paliwa, czy np. „pan B.” sporządził jakieś notatki, raporty ze swojej działalności w tym zakresie, a także zwrócić się o nadesłanie wskazanej dokumentacji,

- ocenić całokształt materiału dowodowego, w kontekście ustalenia czy oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał działania opisane w zarzutach stawianym mu w a/o, czy czyny te stanowiły przestępstwa czy wykroczenia.

Sąd winien sprawdzić także, dla zweryfikowania zarzutu z pkt. 1 apelacji, czy stan zdrowia oskarżonego pozwalał mu na udział w czynie z pkt. V a/o. W tym zakresie należałoby uzyskać dokumentację medyczną K.C. zw. z ze zwolnieniem wystawionym na okres od 08 do 13 .09.2011r. i przesłuchać lekarza, który wystawił to zwolnienie by opisał stan zdrowia oskarżonego, wypowiedział się czy oskarżony w czasie badania przed wystawieniem zwolnienia to miał wysoka gorączkę, czy mógł chodzić, czy byłby w stanie dojechać na teren budowy z miejsca zamieszkania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie można poprzestać na ujawnieniu zeznań A. D., Z. K., B. K. (2), G. S. i K. R. (art.442§2kpk).

Należy też zaznaczyć, że skoro sąd miał pewne trudności z uzyskaniem informacji od firmy detektywistycznej i ustaleniem tego co się stało z dokumentacją fotograficzną, to można skorzystać, przy ponownym rozpoznaniu sprawy, z instytucji opisanej w art. 397kpk i wezwać oskarżyciela do przestawienia dowodów w postaci brakującej dokumentacji fotograficznej, ustalenia danych „pana B.”, czy też ewentualnych notatek, raportów tego detektywa dot. kradzieży paliwa.

Natomiast w przypadku złożenia przez strony wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku, należy pamiętać, by sporządzić prawidłowe uzasadnienie, w którym zostanie dokonana właściwa i pełna analiza materiału dowodowego .